चम्पादेवी गाँउपालिका, ओखलढुंगा
१ नं. प्रदेश, नेपाल

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ३, संख्या ८ मितिः २०७७।११।१४

भाग २

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा १ बमोजिम चम्पादेवी गाउँ कार्यपालिकाले स्वीकृत गरी जारी गरेको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

प्रमाणिकरण मिति : २०७७/११/१३

ऊर्जा विकास उप-समिति गठन तथा सञ्चालन कार्यविधी,२०७७

प्रस्तावनाः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा तथा वैकल्पिक उर्जा प्रवर्दन केन्द्रबाट प्रेषित गाउँ/ नगरपालिकाको नवीकरणीय

ऊर्जा नीति, २०७६ को १२ नम्बर बुँदाको संस्थागत संरचना अन्तर्गत १२१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि चम्पादेवी गाउँपालिकाले आफ्नो ऊर्जा नितीमा नवीकरणीय उर्जाको प्रर्वधन र विकास गर्न उर्जा बिकास उप समिति को गठन र कार्य जिम्मेवारीको ब्यवस्था गरेको छ । गाउँ भित्र नवीकरणीय ऊर्जा सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न ऊर्जा विकास उप-समिति गठन गरि आफ्नो दैनिक कार्य सञ्चालन गर्न र पालिका क्षेत्रका सेवाग्राहिहरुलाई उर्जा सम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरु चुस्त बनाउने कार्यलाई ब्यवस्थित गर्न यस कार्यविधिलाई कार्यपालिकको मिती २०७७/०९/२० गतेको बैठकबाट स्वीकृत गरि लागु गरिएको छ ।

परिच्छेदः १

नाम तथा प्रारम्भ

१.संक्षित नाम र प्रारम्भः यस कार्यविधिको नाम "ऊर्जा बिकास उप-समिति गठन तथा सञ्चालन कार्यविधि २०७७" रहेको छ । यो कार्यविधि गाउँपालिका कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत भए पछि लागू भएको मानिने छ ।

२.परिभाषाः विषय वा प्रशंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमाः

क. उप-समिती भन्नाले पूर्वाधार विकास समिति अन्तर्गत गठित ऊर्जा बिकास उप-समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

ख. निकाय भन्नाले गाउँ र कार्यपालिकाको कार्लाय सम्झनु पर्दछ ।

ग. कार्यपालिका भन्नाले गाउँ कार्यपालिकालाई बुझाउने छ ।

परिच्छेदः २

उप-समितिको गठन तथा पदावधि

३. गाउँपालिका कार्यपालिकाद्वारा पूर्वाधार विकास समिति अन्तर्गत रहने गरि ७ सदस्यीय एक ऊर्जा विकास उप-समितको गठन गरिनेछ । उप-समितिमा आवश्यकता अनुसार पदाधिकारी संख्या थपघट गर्न सकिने छ, उप-समितिमा निम्न पदहरु रहने व्यवस्था गरिएकोछ;

क) संयोजकः १ जना कार्यपालिका सदस्य वा वडा अध्यक्षहरु मध्येबाट नवीकरणीय ऊर्जामा सामान्य जानकारी भएको व्यक्ति रहने प्रावधान गरिएको छ ।

ख) सदस्यहरुः ४ देखि ६ जना सम्म (विषयगत विज्ञ, निजी क्षेत्र, महिला, पछाडी गरिएका, दलित तथा विपन्न वर्गको समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्वको आधारमा) रहने प्रवाधान गरिएकोछ ।

ग) गाउँपालिका उपाध्यक्ष उप-समितिको संरक्षक, पूर्वाधार विकास समितिको संयोजक र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सल्लाहकारको रुपमा रहने छन् ।

घ) ऊर्जा विकास उप-समितीको पदाधिकारीहरुको पदावधि बढीमा ४ वर्षको हुनेछ ।

४. पदमुक्त हुने अवस्थाः

क) पदाधिकारीहरुले दिएको राजीनामा स्वीकृत भएमाः ऊर्जा विकास उप-समितीका पदाधिकारीहरुले दिएको राजीनामा पूर्वाधार बिकास समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाबाट स्वीकृत हुनेछ ।

ख) पदाधिकारीहरुको मृत्यु भएमा ।

ग) पदाधिकारीहरुको समयावधि समाप्त भएमा ।

घ) मगज बिग्रिएमा ।

ङ) कुनैपनि फौजदारी अभियोग प्रमाणित भएमा ।

परिच्छेदः ३

उप-समितको काम, कर्तब्य र अधिकार

५. गाउँपालिका कार्यपालिका र पूर्वाधार विकास समितिको प्रत्यक्ष सुपरिवेक्षणमा रहि ऊर्जा विकास उप-समितिको निम्न अनुसारको काम, कर्तब्य र अधिकार हुनेछः

५.१ गाउँपालिकाको कार्यपालिका, पूर्वाधार विकास समिति र गाउँसभा प्रति उत्तरदायी हुने र उल्लेखित कार्यपालिका, समिति तथा सभाबाट प्राप्त ऊर्जा विकास सम्बन्धि नीति, निर्देशन तथा सुझाबहरुलाई अवलम्बन गर्ने ।

५.२ ऊर्जा विकास उप-समितिको आवश्यकता अनुसार मासिक वा बार्षिक वैठक राख्ने, निर्णयहरु गर्ने र भएका निर्णयहरुलाई कार्यपालिका वा भौतिक पूर्वाधार विकास समितिलाई जानकारी गराई अनुमोदन गराउने ।

५.३ नविकरणीय ऊर्जा र अन्य ऊर्जा सम्बन्धि आवश्यक ऐन, कानून, नीति तथा कार्यविधीहरु समावेसी, समानुपातिक प्रतिनिधित्वको आधारमा तयार गरि पूर्वाधार विकास समिति तथा कार्यापालिका मार्फत सभाबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गर्ने तथा समयानुकुल यस्ता नियम तथा कार्यविधिहरु पुनरावलोकन गरि संसोधन गरि पारित गराउने ।

५.४ समग्र ऊर्जा विकासको लागि एक ऊर्जा इकाई स्थापना गरि यसको संस्थागत विकासमा सहयोग गर्ने । इकाइलाई आवश्यक जनशक्ति तथा भौतिक सामाग्रीहरुको लागि कार्यपालिका सँग पहल गर्ने ।

५.५ ऊर्जा सम्बन्धि प्रभावकारी सेवा प्रवाहको लागि नागरिक वडापत्र तयार गर्ने र यसमा उल्लेख भएका सबै सेवा गाउँबासीहरुलाई जनचेतना गराउने।

५.६ नवीकरणीय ऊर्जाको बार्षिक योजना तर्जुमा कार्यान्वयन र अनुगमनमा महिला, दलित तथा सिमान्तकृत वर्ग तथा समुदायहरुलाई प्राथमिकता दिई सहभागिता गराउने ।

५.७ नवीकरणीय ऊर्जाका विभिन्न प्रविधिहरुको कार्यान्वयन तथा जडानमा एकल महिला घरधुरी, सिमान्तकृत विपन्न तथा दलित घरधुरीहरुलाई विषेश अनुदानको ब्यवस्थाका लागि पूर्वाधार विकास समिती मार्फत कार्यपालिकालाई उक्त प्रावधानको अनुमोदनको लागि अनुरोध गर्ने ।

५.८ गाउँपालिकाको ऊर्जा सम्बन्धि आवधिक, वार्षिक योजना तर्जुमामा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गरि गाउँपालिकाको योजना तर्जुमा तयार गरि लागू गर्ने । साथै यस्ता योजनाहारु वास्तविक र जनमूखि बनाउने तथा समयानुकुल परिमार्जन गर्दै जाने । यस्ता ऊर्जा योजनाका तयारीका विभिन्न चरणहरुमा गाउँपालिकाको तर्फबाट सक्रिय सहभागिता जनाउने ।

५.२० गाउँपालिकाबाट घर निर्माण नक्सा पास गर्दा भवन निर्माण आचार संहितमा ऊर्जा मैत्री बुदाँहरु थप्न लागाई पूर्वाधार विकास समिति मार्फत कार्यपालिकाबाट अनुमोदन गराउने ।

५.२१ ऊर्जा विकास योजना तयारी, कार्यान्वयन तथा अनुगमनको क्रममा आईपर्ने आवश्यक निर्णयहरु गर्ने र पूर्वाधार विकास समिति मार्फत कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।

५.२२ ऊर्जा योजना तर्जुमा तथा यसको कार्यान्वयनबाट संभावित पर्नसक्ने नकारात्मक प्रभावहरुको (वातावरणीय, विपद जोखिम तथा सामाजिक द्न्द) समयमा सचेत रहने र न्यूनिकरण तथा ब्यवस्थापनका उपायहरुको अवलम्बन गर्ने ।

५.२३ ऊर्जाको उत्पादनमूखी प्रयोगमा जोड दिई ऊर्जामा आधारित घरेलु तथा साना उद्योग स्थापनामा सहजीकरण गर्ने । ऊर्जालाई स्थानीय स्तरमा कृषि उत्पादनमा बृद्धि गरि आयातलाई घटाउने, मूल्य श्रृखला बृद्धि गर्ने र रोजगारीको अवसरमा बृद्धिमा जोड दिन पहल गर्ने ।

५.२४ नवीकरणीय ऊर्जाप्रविधीको जडान पश्चात स्थानीय स्तरमै सेवाको सुनिश्चितताको लागि निजी क्षेत्रहरुलाई जडान पश्चातको सेवा संयन्त्रको विकास तथा कार्यान्वयनमा जोड दिने ।

५.२५ ऊर्जा सम्बन्धि विभिन्न प्रविधीहरुको सीप तथा ज्ञानका लागि क्षमता अभिबृद्धि (तालीम, गोष्ठी, सिकाई भ्रमण, अभिमुखिकरण तथा जनचेतना) योजना तयार तथा कार्यान्वयन गर्ने ।

५.२६ ऊर्जा विकास सम्बन्धि कार्य गर्न विज्ञ आवश्यक परे पूर्वाधार विकास समिति, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत तथा अध्यक्ष मार्फत सेवा खरिद गर्ने ब्यवस्था मिलाउने ।

५.२७ आवश्यकता अनुसार विकास साझेदारहरुसँगको साझेदारीमा ऊर्जा प्रवर्धनको कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकता दिने ।

५.२८ उप-समितिको वैठक तथा अन्य सञ्चालन खर्चका लागि कार्यापालिकासँग समन्वय गर्ने, भएको खर्चलाई अनुमोदन गर्ने र निकासाको लागि प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सँग समन्वय गर्ने ।

५.२९ उप-समितिका संयोजकले उप-सभिका सम्पूर्ण पदाधिकारीहरुलाई नेतृन्व गर्ने छन् भन्ने अन्य सदस्यहरले संयोजकलाई सहयोग गर्नु सदस्यहरुको जिम्मेवारी रहने छ । ऊर्जा सम्बन्धी सबै कार्यमा सल्लाहकारहरुको सुझाव लिने व्यवस्था गरिएको छ ।

६. कार्य बिबरणः ऊर्जा विकास उप-समितिको आफ्नो छुट्टै कार्य विवरण हुनेछ र उक्त कार्य विवरण पूर्वाधार विकास समितिको सिफारिसमा सम्बन्धित कार्यपालिकाबाट अनुमोदन गरिनेछ । अनुमोदित कार्य विवरणको मूलमर्मलाई केन्द्रविन्दुमा राखि उप-समितीका

१२. आफ्नो जिम्मेवारी पन्छाउन नहुनेः कानुन बमोजिम कार्यसम्पादन गर्नु पर्ने समितीका सदस्यहरुले आफुलाई सुम्पीएको वा कानुन बमोजिम आफुले सम्पादन गर्नु पर्ने काम निर्धारित शर्त तथा निर्धारित अबधि भित्र सम्पादन गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेदः ४

आर्थिक कार्यप्रणाली तथा जिम्मेबारी

१३. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाः समितीले आगामी आर्थिक बर्षमा गर्नु पर्ने कामकाज तथा कार्यक्रमको निमित्त तोकिए बमोजिम बजेट तयार गर्ने गराउने उत्तरदायित्व संयोजकको हुनेछ र साथै उक्त बजेट तर्जुमा गर्दा बिकास साझेदार र अन्तराष्ट्रिय संघ संस्था बाट अनुदान स्वरुप प्राप्त हुने नगदी वा जिन्सी सहायतालाई बजेटमा समाबेश गर्नु गराउनु पर्नेछ । बजेट तर्जुमा गर्दा उर्जा विकास उप-समितिको लागि एक आर्थिक वर्षको लागि एकमुष्ट दैनिक कार्य संचालन, बैठक संचालन खर्च र अनुगमन तथा मूल्यांकन बजेट तर्जुमा गरि पूर्वाधार विकास समिति मार्फत कार्यपालिकामा स्वीकृतीको लागि पेश गर्नुपर्नेछ ।

१४. सेवा सुविधाः यस गाउँपालिकाको कार्यपालिकाबाट अनुमोदन गराएको अवस्थामा उर्जा विकास उप-समितिका पदाधिकारीहरुलाई बैठकमा सहभागी हुदाँ बैठक भत्ता, आतेजाते यातायात खर्च र बैठक चलेको

समयमा स्थानीय स्तरमा पाईने खाजा उपलब्ध गराइनेछ । यदि उप-समितिका सदस्यहरु कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवधीमा अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्न जाँदा उप-समितिको संयोजकको स्वीकृति लिइ कार्यान्वयन स्थलमा जान सकिनेछ र उक्त अवधिको दैनिक भ्रमण भत्ता, बास खर्च र यातायात खर्च सम्बन्धित गाउँ कार्यपालिकाको आर्थिक नियमावली अनुसार उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

१५. कारोबारको लेखाः समितीले कारोबारको लेखा प्रणाली नेपाल सरकारले तोकीदिए बमोजिम हुनेछ र अनुदान तथा अन्य सहायता लगानी, बिनीयोजन आदी सबै प्रकारका कारोबारको लेखा तयार गरी राख्नु पर्नेछ ।

१६. आर्थिक हिनामिना तथा अनियमीतता गर्न नहुनेः समितीका कुनैपनि सदस्यले जानीजानी वा गलत मनसाय राखेर समितीमा कुनैपनि प्रकारको हानी नोक्सानी पुर्याउन वा आर्थिक हिनामिना गर्न वा अनियमितता गर्न गराउन हुदैन त्यस्तो पाईएमा प्रचलित कानुन बमोजिम कारबाही हुनेछ ।

१७. जोखिम ब्यवस्थापनः समितीले रकम लगानी तथा त्यसमा रहेको जोखिम समेतलाई विश्लेशण गरी जोखिम ब्यबस्थापन कार्ययोजना तयार गर्नेछ ।

परिच्छेदः ५

विविध

१८. उच्च नैतिकता तथा ब्यवसायिकता कायम गर्नुपर्नेः समितीले सदस्यहरुको कामकारबाही लाई पारदर्शि बनाउन तथा कामकारबाहीमा उच्च ब्यवसायिकता कायम राख्नका लागी आचार संहिता बनाई लागु गर्नेछ ।

१८.१ आचारसंहिता लागू हुनेः उर्जा विकास उप-समितिका पदाधिकारीहरुलाई बैठक हुनु भन्दा कम्तिमा एक हप्ता अगावै जानकारी गराई उपस्थितीको सुनिश्चिता गर्नुपर्नेछ । कुनैपनि पदाधिकारी आफ्नो पदीय दायित्व मर्म अनुरुप प्रत्येक बैठकमा मुनासिब कारणसहितको अवस्था बाहेक अनिवार्य सहभागी हुनुपर्नेछ । उप-समितिको कुनै पनि पदाधिकारी विना सुचना लगातार बढीमा ३ पटकसम्म बैठकमा अनुपस्थिती भएमा स्वतः खारेजीमा परेको मानीनेछ । ऊर्जा विकास उप-समितिको कुनै पनि पदाधिकारहरुले आचार संहिता पूर्णरुपमा पालना गर्नुपर्नेछ । यदि कुनै कसैले उल्लघंन गरिएको पाईएमा उप-समितिको संयोजकले तत्काल स्पष्टिकण सोध्न सक्नेछ । सोधिएको स्पष्टीकरणमा चित्तबुझ्दो जवाफ नआएमा उप-समितिको बैठकबाट निर्णय गरि आवश्यक कार्वाही गरिनेछ । त्यस्तो आवश्यक कार्वाही अन्तर्गत केही समयको लागि निलम्बन वा पद खारेजी सम्मको निर्णय गर्नसक्नेछ ।

१९. समय पालना र नियमितताः उप-समितीका सम्पुर्ण सदस्यहरुले निर्धारित समयमा नियमित रुपले कार्यलाई तिब्र रुपमा अगाडी बढाउनु पर्नेछ र उप-समितीको आवश्यकता र संयोजकको निर्देशन अनुसार बैठक बस्नु पर्नेछ र बैठकमा अनुउपस्थित तथा जिम्मेवारबाट टाढा हुन खोजेमा आवश्यकता अनुसार कार्वाही समेत गर्न सक्नेछ ।

२०. अनुशासन र आज्ञापालनाः समितीका सम्पुर्ण सदस्यहरुले अनुसाशनमा रही आफ्नो काम कर्तव्य इमान्दारिता र तत्परताका साथ पालना गर्नु पर्नेछ ।

२१. सुचना प्रवाहः समितिले आफ्नो कार्यालयसंग संम्बन्धित सबै प्रकारका सुचनाहरु अधावधिक गरी राख्नुपर्नेछ र कार्यलयमा रहेको सुचना प्रवाह गर्ने प्रयोजनका लागी सुचना बोर्ड व्यवस्थापन गर्नेछ ।

२२. निर्देशिका वा दिग्दर्शन वा कार्यविधि वा स्रोत पुस्तिका बनाउन सक्नेः समितीले आफ्नो कामकारबाहीलाई प्रक्रियागत ढंगबाट छिटो छरितो र मितब्ययी रुपमा संचालन गर्न वा कार्यसम्पादन गर्न आवश्यक निर्देशिका वा दिग्दर्शन वा कार्यविधि वा श्रोत पुस्तिका बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

२३. खारेजी र बचाउ सम्बन्धिः नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय सरकारको कुनैपनि कानून, नियम तथा नवीकरणीय ऊर्जा नीतिसँग कुनैपनि बुदाँ बाझिन गएमा बाझीएको हद सम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

पदाधिकारीहरुले आफ्नो पद अनुसार सम्पादन गर्ने कार्य विवरण तयार गरी संयोजकबाट स्वीकृत गराउनु पर्दछ, र स्वीकृत कार्य विवरणका आधारमा तोकिएका कार्य सम्पादन गर्न उप-समितीका प्रत्येक सदस्यहरुको कर्तब्य र जिम्मेवारी हुनेछ । उप-समितीको विस्तृत कार्य विवरण अनुसुची १ मा उल्लेख गरिएकोछ ।

७ कार्य सम्पादनका आधारहरुः उप-समितीले कार्य सम्पादन गर्दा नेपालको संविधान र अन्य प्रचलित कानुनमा ब्यवस्था भएका कुराहरुको अतिरिक्त देहाएका बमजिम गर्नु पर्नेछ ।

क. गाँउपालिकाको र जनताको बृहत रहित ।

ख. समन्वय सहकार्य र समाबेशीकरण

ग. कानुनको शासन

घ. पारदर्शिता, जवाफदेहिता तथा इमान्दारिता

ङ. आर्थिक अनुशासन एंब भ्रष्टचारमुक्त चुस्त र जनमुखी कार्य ।

च. निर्णय प्रक्रिया तथा सुचनामा सर्वसाधरणको पंहुच ।

छ. जनसहभागिता तथा स्थानीय स्रोतको अधिकतम उपयोग ।

८. निश्चित समयावधि भित्र निर्णय गर्नु पर्नेः यस अन्तर्गत उप-समितीको निर्णय गर्न अधिकार प्राप्त अधिकारीले कुनै विषयमा निर्णय गर्दा प्रचलित कानुन बमोजिम कुनै निश्चित अवधि भित्र निर्णय गर्नु पर्ने भनि तोकिएमा

सोहि समयबधि भित्र र त्यस्तो ब्यवस्था नभएमा निर्णय गर्नु पर्ने विषयको प्रकृती हेरी निर्णय गर्न पाउने अधिकारीले उपयुक्त ठहराएको समयवधि भित्र निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

९. निर्णय गर्दा पारदर्शिता कायम गर्नु पर्नेः यस नियम वा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम निर्णय गर्न पाउने अधिकारिले कुनै विषयमा निर्णय गर्दा पारदर्शि ढंगबाट निर्णय गर्नु पर्नेछ र उक्त निर्णय गर्नुपर्ने विषयमा आफुमा मातहतका सदस्यहरुको राय तथा परामर्शमा गर्नुपर्नेछ । उप-समितिको वैठकबाट सिफारिस भई कार्यपालिकाबाट अनुमोदन भएका निर्णयहरु सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

१०. निर्णय गर्दा आधार र कारण खुलाउनु पर्नेः प्रचलित कानुन बमोजिम निर्णय गर्दा सम्बन्धित पदाधिकारीले गरेको निर्णय कुनकुन कुरामा आधारित छ र त्यस्तो निर्णय किन गर्नु परेको हो सोको स्पष्ट आधार र कारण खुलाई निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

११.सार्बजनिक चासोको विषयमा निर्णय गर्ने बारेः समितिले सार्वजनिक चासोको कुनै विषय निर्णय गर्नु अघि सरोकारवाला तथा नागरिक समाज संग आवश्यक परामर्श गर्न सक्नेछ र साथै उक्त प्रस्तावित निर्णय गरिएको विषयको सकारात्मक तथा नकारात्मक पक्षहरुको समग्र विश्लेशण गरी त्यस बाट प्राप्त हुन सक्ने संभाबित प्रभाबको मुल्यांकन समेत गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूचीः १

उर्जा विकास उप-समितको कार्य विवरण

- ऊर्जा विकास उपसमिति (Energy Development Sub-Committee: EDSC) पूर्वाधार विकास समिति (Infrastructure Development Committee: IDC), कार्यकारीहरु र ग्रामीण/नगरपालिकाको सभाको लागि जिम्मेवार हुनेछ र यो ऊर्जा सम्बन्धी निर्देशन र सुझावहरु कार्यान्वयन गर्न प्रतिबन्ध छ ।
- उप-समितिले नवीकरणीय ऊर्जा (Renewable Energy: RE) को लागी कानून, नियम र मानक संचालन प्रक्रिया तयार गर्नेछ र IDC र कार्यकारी मार्फत विधानसभाबाट स्वीकृत हुनेछ ।
- संगठनात्मक विकासले RE लाई बढावा दिन उर्जा इकाई र EDSC मा ध्यान केन्द्रित गर्दछ ।
- ऊर्जा सेवाले नागरिक बडापत्रमा सबै गाउँपालिका मानिसहरुलाई सचेतना जगाउने कुराको उल्लेख गर्नेछ ।
- EDSC ले ऊर्जा सम्बन्धित गतिविधिहरु समाहित गर्न वार्षिक योजना प्रक्रियामा सक्रिय भूमिका र नेतृत्व प्रदर्शन गर्नेछ ।
- यथार्थवादी र प्रयोगकर्ता मैत्री गतिविधिहरु तयार गर्न सहयोग पुर्याउने सहित वार्षिक योजना प्रक्रियाको विभिन्न चरणहरुमा सक्रिय सहभागिताको पुष्टि हुनेछ । यो परिपेक्ष सन्दर्भ र समय अनुसार संशोधन हुनेछ ।

- ऊर्जा सम्बन्धी गतिविधिहरुको पहिचान, उनीहरुको माग संकलन र प्राथमिकता र वर्गीकरण सम्बन्धी गतिविधिहरुको पहिचान, उनीहरुको माग संकलन र प्राथिमिकता र वर्गीकरण सहिष्णुता स्तरबाट बार्षिक योजना प्रक्रियाको शुरुदेखि ७ विभिन्न चरणमा गाउँपालिका उर्जा योजनाको दृष्टिकोण, लक्ष्य र उदेश्यहरुको मार्फत कार्यकारीका र अन्ततः विधानसभाबाट अनुमोदन गर्नेछ ।
- यसले ऊर्जा प्रवर्धनका लागि सम्भावित सरोकारवालाहरुको पहिचान सहित ऊर्जा विकास रणनीति तयार गर्नेछ ।
- यसले आन्तरिक र बाहय रुपमा नवीकरणीय ऊर्जा विकास र पदोन्नतिको लागि अध्यक्षको सहयोगमा श्रोतहरुको खोजी र परिचालन गर्नेछ ।
- यसले केन्द्रीय, प्रदेश र छिमेकी स्थानीय सरकारहरुसँग ऊर्जा विकासको लागि उनीहरुका फलदायी सहयोगका लागि प्रभावकारी ढंगले आपसी समन्वय र सहकार्य गर्दछ ।
- जरुरी क्षेत्र र Dis-Advantaged Group (DAG) समुदाय र ऊर्जा वित्तीय पदोन्नति बाहेक अनुदान संयन्त्र बिस्तारै घट्नेछ ।
- EDSC ले भवन निर्माण नक्सा स्वीकृत गर्ने बेला ऊर्जा मैत्री भवन कोड थप्न पैरवी गर्नेछ । IDC मार्फत कार्यकारीहरुलाई सहमति जनाउँनेछ ।

- यसले ऊर्जा विकास योजनाहरु, यसको कार्यन्वयन, अनुगमन र IDC मार्फत कार्यकारीहरुलाई पेश गर्ने रिपोर्ट तयार पार्ने निर्णय गर्नेछ ।
- यो ऊर्जा योजना र यसको कार्यान्वयनको समयमै सम्भावित नकारात्मक प्रभाव (वातावरणीय, प्रकोष जोखिम र युद्द दन्द) मा चेतना हुनेछ । यसले सम्भावित नकारात्मक प्रभावहरुको विरुद्ध कम गर्ने विकल्पहरु र व्यवस्थापन उपयहरुको अनुसरण गर्नेछ ।
- यसले प्रयोगकर्ताहरुको पक्षमा नवीन र रचनात्मक RE प्रबिधि प्रवर्धन गर्न र उनीहरुको पहुँच बढाउन ध्यान दिनेछ । यो नयाँ RE प्रविधि प्रवर्धन खोजमा केन्द्रित हुनेछ जुनले प्रयोगकर्ताहरुलाई फाइदा पुराउनेछ ।
- यसले निजी क्षेत्रका लागि वातावरण सक्षम पार्दै RE प्रविधि स्थापना गरेपछि सेवा सुनिश्चित गर्न स्थानीय रुपमा बिक्री पछाडि सेवा संयन्त्र र यसको कार्यान्वयन विकासमा जोड दिनेछ ।
- यसले क्षमता निर्माण योजना (प्रशिक्षण, अभिमुखीकरण,कार्यशाला र क्रस-लर्निग भ्रमण आदि) र RE प्रविधिमा ज्ञान र सीप वृद्धि गर्न यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिन्छ ।
- यसले अध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र पूर्वाधार विकास समितिको संयोजकको समन्वयमा आवश्यकता अनुसार ऊर्जा विकास विज्ञहरुको प्रबन्ध मिलाउँदछ ।

- ऊर्जा विकास र प्रबर्धन गर्न यसले विकास साझेदार (दाता, आईएनजीओ, अन्तरराष्ट्रिय/गैरसरकारी संस्था र निजी क्षेत्र) सँगको सहकार्य र साझेदारीमा ऊर्जा प्रबर्धन कार्यक्रमलाई प्रथमिकता दिनेछ ।

आज्ञाले
प्रेम प्रसाद सुवेदी
नि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत